TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta .$5.50.. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta.$1.60 Yksi kuukausi 60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta......$8.50 Kuusi kuukautta......$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year...........$5.50 Three Months.......$1.60
Six Months..........$3.00 One Month.......... .60

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslauseesta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (paikkakunta-uutisilmotukset) $1.20 senttiä tuuma, eli 15c rivi, ladottu 8 pointin kirjasimilla. — Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. sopimuksella 50c tuuma. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielisestä suomennetaan vapaasti.

No. 142 — Lauantaina, Kesäkuun 18 p.—Saturday, June 18th. — 1921.—NELJÄSTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIV

KASAANTUNUT RAHAPÄÄOMA JOHTAA KURISTUSTOIMENPITEITÄ

Pankkiirit farmareita ja palkkatyöläisiä vastaan kohdistetun hyökkäyksen takana

WASHINGTON, D. C. (F. P.) — Federated Pressin kirjeenvaihtaja on saanut käsiinsä liittohallituksen reservipankkivaliokunnan maan pankkien johtajille lähettämän kiertokirjelmän, josta käy ilmi, että Yhdysvaltain finanssikapitalismi on kaikkien niitten hyökkäysten takana, joita viime aikoina on tehty sekä farmareita että työläisiä vastaan Yhdysvalloissa. Tämän kiertokirjeen johdosta kirjottaa kirjeenvaihtaja seuraavaan tapaan:

Joku aika sitten julkaisi reservipankkivaliokunta kiertokirjelmän tarkotuksella vastata siihen arvosteluun, mitä sen toiminnan johdosta on ympäri maan herätetty. Tässä lentolehtisessä koettaa reservipankkivaliokunta osottaa, että se luoton antamisessa on ollut täydelleen puolueettomalla kannalla kaikkiin nähden. Ottaen huomioon sen tosiasian, että julkaisuissa, joita säännöllisesti on pankkilaitoksen alaliikkkeille aikaisemmin lähetetty yksityislaatuisten kirjelmien ja ohjeitten matkassa, ei tämä viimeinen selostus pidä paikkaansa, sillä edellisistä käy ilmi, että reservipankkivaliokunta erittäinkin farmareille annettavaan luottoon nähden on ottanut näitä vahingoittavan kannan. Niistä selviää ilmeisesti, että pankkivaliokunta kaikkialla on rajoittanut maanviljelijäin luottoa tarkotuksella pakottaa ne heti sadon korjuun jälkeen myymään tuotteensa niillä hinnoilla, mitä ostajat ovat tarjonneet jättämättä valitsemisen varaa.

Levittänyt ennakkoluuloja farmareita ja työläisiä vastaan.

Joka tapauksessa tässä selostavassa lausunnossa vältetään koskettelemasta seikkaa, mikä ehkä on kaikkein ankarin pankkivaliokuntaa vastaan tehty syytös, nimittäin sitä, että valiokunta kaikissa julkaisuissaan ilmeisesti ja tarkotuksellisesti on koettanut synnyttää ennakkoluuloja farmareita ja palkkatyöläisiä vastaan. Tällaisen kaukaa harkitun toiminnan tarkotuksena on ollut saada yleisö hyväksymään kaikki rahalaitoksien farmareita ja palkkatyöläisiä vastaan noudattama vihamielinen politiikka.

Seuraavan kohdan, joka on lainaus eräästä pankkivaliokunnan salaisesta kirjelmästä, minkä muuan toista mieltä oleva pankkiiri on jättänyt käytettäväksemme, pitäisi kenelle tahansa tunnollisesti ajattelevalle lukijalle todistaa, että reservipankkivaliokunta todellakin on ajanut edellä mainittua politiikkaa.

Viitaten maanseutupankkien reservipankkivaliokunnalle lähettämiin tilastollisiin tietoihin sanotaan valiokunnan yhdeksännelle piirille lähettämässä kirjelmässä seuraavasti:

Farmarit jo saatu myöntymään.

"Ne (maaseutupankkiirit) uskovat, että haaskausten ja ylellisyyden aika on farmareihin nähden mennyt ohitse ja että ne ovat uudelleen ryhtyneet työhön melkoisella halulla ja päättäväisyydellä.

"Tässä suhteessa ne eroavat palkkatyöväestä, joka vastustaa kaikkia palkkojen laskemisia ja joka ainakin tähän mennessä taipuessaan palkkojen katkaisuun ei kuitenkaan ole myöntynyt sellaisiin palkkojen pienennyksiin, mikä olisi tärkeätä nykyiseen päiväpalkkaan verrattuna.

Haluaisivat "hunnilaistuttaa" työläiset.

"Ammattitaitoiset Saksan terästyöläiset saavat tällä kertaa kymmentuntisista päivistä palkkaa, joka Yhdysvaltain rahassa vastaa $4.30 viikossa. Siellä ei ole mitään unioitten määräyksiä tai säädöksiä voimassa. Sen sijaan saavat rapparit ja muurarit senkin jälkeen kun ne ovat jo hyväksyneet 10 pros. palkkojen alennuksen kahdeksan tuntiselta työpäivältä $9. Tämän lisäksi ovat unioitten säädökset voimassa. Toisin sanoen nämä amerikalaiset työläiset saavat päivässä enemmän kuin kaksi kertaa niin paljon kuin ammattitaitoiset terästyöläiset Saksassa kokonaisessa viikossa."

On ilmeistä, että maasetupankkiirien farmareihin suhtautuminen on saanut reservipankkivaliokunnan suostumuksen, sillä mitenkään ei asiasta muuten voitaisi mainita edellä esitetyssä kirjelmässä. Johtopäätökset, joita pankkivirkailijat haluavat näistä lausunnoista tehdä ovat liiaksi ilmeisiä.

Ensiksi haluavat pankkiirit sanoa, että aivan viime aikoihin saakka ovat Yhdysvaltain farmarit eläneet haaskaten ja ylellisyydessä.

Toiseksi väittävät pankkiirit, että palkkatyöläiset ovat syyllisiä samaan taloudelliseen rikokseen ja että ne yhä edelleenkin pitävät itsepintaisesti kiinni oikeudesta saada jatkaa elämäänsä samaan tapaan.

Sotavoittoilijain saaliit hirveän suuret.

Kolmanneksi, että erään maan palkataksa, maan, joka juuri pyrkii nousemaan täydellisestä teollisuusanarkiasta, kelpaa mittapuuksi työläisten palkkojen määrittelyssä tässä maassa, missä työnantajat juuri ovat maailman taloudellisesta haaksirikosta kahmineet itselleen $50,000,000,000 voitot.

Neljänneksi, että farmarit "menemällä työhön" nöyrinä alistuvat kärsimään viiden tai kuuden biljoonan dollarin tappion riistäjien hyväksi yhdessä ainoassa sadossa, josta politiikasta reservipankkivaliokunta ainakin osaltaan saa kantaa vastuuta. Ja edelleen, kun palkkatyöläiset samaan suuntaan saadaan taipumaan tuntuviin palkkojen laskuun, mikä selvästi kuuluu pankkivaliokunnan politiikkaan, niin maa saadaan palautettua takaisin "normaalisille" teollisuus ja liikeperusteille.

Työttömyys lisääntyy huimasti.

Tällaisia väitteitä saattavat finanssikapitalistimme tehdä riistohimoansa noudattaen ottamatta lainkaan huomioon tosiasioita. Ne eivät välitä muistella tosiseikkoja, sillä niistä kävisi ilmi se, että Yhdysvaltain teollisuuslaitosten tuotantokyky sodan aikana ja sen jälkeen on suunnattomasti noussut. Tilastolliset tiedot osottavat näet, että vaikka Yhdysvaltain teollisuuslaitoksista työläisten lukumäärä on vähentynyt 9,000,000 hengellä, niin siitä huolimatta on tuotantokyky suunnattomasti kohonnut tekniikan kehittymisen kautta, ja varastohuoneet ovat täynnä kaupaksi käymätöntä tavaraa. Käymättömäksi tekee tavaran se, ettei yhä suuremmissa määrin työttömyydestä johtuneeseen kurjuuteen painettu työväestö voi ostaa edes vähentyneen tuotannon palveluksessa olevan työväestön osan tuottamia tuotteita.

PUOLALAISET KAPINALLIS. DEMOBILISOIDAAN

NEW YORK, kesäk. 18 p. — Täällä olevalle puolalaiselle tietotoimistolle lennätetään varsovasta:

Adalbert Korfanty, puolalaisten kapinallisten johtaja Ylä-Sleesiassa, on Oppelnissa allekirjottanut liittolaismaiden komissionin kanssa sopimuksen, jonka mukaan hän tulee luopumaan kapinallisten johtajan toimesta ja demobilisoimaan (laskemaan hajalle) kapinalliset joukot.

Laivoilla tulee vallitsemaan "avoin työpaja"

WASHINGTON, D. C., kesäk. 17 p. — Hallituksen kauppalaivastokomitean puheenjohtaja ilmotti tänään, että komitean hallussa olevilla laivoilla tulee vallitsemaan "täydellinen ja puolueeton 'avoin työpaja'." Hän lisäsi vielä, että komitea tulee pitämään huolen siitä, etteivät union miehet voi häiritä millään tavalla niitä laivamiehiä, jotka otettiin työhön lakon aikana, mutta toiselta puolen sanoi hän, ettei myöskään yksityisten laivojen omistajien anneta häiritä unioita millään tavalla.

Paitsi merikoneenkäyttäjien järjestöä, on myöskin tänään allekirjottanut sopimuksen langattomien sähkötyslaitosten hoitajat edustajiensa kautta. Luullaan, että kaikki muutkin laivamiesten unioiden edustajat allekirjottavat sopimuksen ennen iltaa.

ONPAS NIISSÄ "VETTÄ"

NEW YORK (F. P.) — Äskettäin puhuttiin F. P:n tiedonannoissa Amerikan insinöörien yhdistyksen raportista, jossa m. m. sanottiin että Amerikan tuotannossa tapahtuvasta tuhlauksesta tulee kapitalistien osalle 50 prosenttia. Nyt on eräs insinööri, jonka erikoisalana ovat teollisuudet, laskenut että Amerikan tuotantolaitokset ovat "vesittäneet" pääomiaan niin satumaisesti, että teollisuuslaitosten ja koko järjestelmän todellinen arvo on vain 3 prosenttia nimellisarvosta — toisin sanoen vasaramarkkinoilla voitaisiin saada ainoastaan kolme senttiä dollarista.

TSHITSHERIN TIEDOTETAAN ERONNEEN

Äärimäiset porvarilehtien tietojen mukaan vallassa Moskovassa

Konstantinopolista amerikalaisille porvarilehdille tulleet tiedot kertovat, että Neuvosto-Venäjän ulkokomissaarin G. Tshitsherinin pitäisi eronneen. Hänen seuraajakseen pitäisi nimitetyn Maxim Litvinov. Samoista lähteistä tulleet tiedot edelleen kertovat:

Kamppailussa maltillisten ja äärimäisten välillä ovat äärimäiset saavuttaneet täydellisen voiton. Leon Trotskin ja Buharinin johtamille äärimäisille on annettu vapaat kädet kontrolloida Venäjän ulkopolitiikkaa ja sotakoneistoa. Maltillisten, joiden johtajana toimii pääkomissaari Nikolai Lenin, sallitaan ohjata vain sisäpoliittisia ja maan taloudellisia asioita.

Mieslukua Venäjän läntisissä armeijoissa, joissa huhtikuussa arvioitiin olleen vähintään 400,000 miestä, on sen jälkeen huomattavasti lisätty. Kuudennentoista armeijan, jonka pääkortteeri on Zitomirissa, sanotaan olevan valmiin taistelemaan minä päivänä hyvänsä.

Ratsuväkeä on treenattu mitä suurimmalla huolella ja sille on hankittu hevosia Krimiltä. "Kiitävälle osastolle" on saapunut suuret määrät moottori- ja polkupyöriä Saksasta ja se on erinomaisessa kunnossa. Kaikilla armeijoilla sanotaan olevan viljalti ampuma-aseita ja ammuksia. Yksinään "Rumanian rintamalle" bolshevikit ovat kuljettaneet 600 tykkiä ja 2000 kuularuiskua. Useita unkarilaisia ja saksalaisia upseereja on liittynyt venäläiseen sotaväkeen ja he toimivat läntisten armeijain esikuntien päällikköjen apulaisina. Niiden joukossa on m. m. majuri von Schmidthoff, joka on ennemmin palvellut Saksan armeijan yleisesikunnassa.

Mielialan punaisten armeijain miesten keskuudessa sanotaan olevan yleensä hyvän. Tsaarin armeijan entiset sotilaat tunnustavat, että miehiä yleensä kohdellaan punaisissa armeijoissa paremmin kuin vanhan hallituksen armeijoissa kohdeltiin.

Georgiaan ja Aserbeidshaniin bolshevikit ovat keskittäneet noin 100,000 miestä, niistä suurin osa ollen ratsusotilaita. Kenraali Budennin ratsuväkiarmeija on myöskin tuolla rintamalla. Jokseenkin kaikki vanhan armeijan upseerit ovat liittyneet punaiseen armeijaan, heille kun maksetaan hyvä palkka ja hallitus pitää vielä hyvän huolen heidän perheistään. Kuri itäisessä armeijassa on sangen ankara. Kenraali Budennin esikunnan päällikkönä toimii saksalainen ratsuväen upseeri majuri von Stein.

Bolshevikien toimenpiteet idässä osottavat heidän pitävän tarkasti silmällä tapahtumia Anatoliassa, missä odotetaan taistelun uudelleen puhkeavan turkkilaisten ja kreikkalaisten välillä hetimiten. Turkin natsionalistien hallitus, huolimatta siitä, että se "pelaa bolshevikien käsiin", ei ole silti bolshevistinen ja se on ilmottanut neuvostohallitukselle ei sallivansa sitä, että Turkkiin muodostettaisiin punainen hallitus. Neuvostohallitus on antanut natsionalisteille avustusta aseiden ja rahan muodossa.

Enver-pasha, joka pyrkii kukistamaan natsionalistien hallituksen pään Mustafa Kemal-pashan, on nykyään Kaukaasiassa ja hän on ilmottanut Moskovan hallitukselle, että hän tulee saattamaan voimaan bolshevistisen hallitusmuodon Anatoliassa, jos hänen onnistuu syrjäyttää Kemal-pasha. Enver-pashan tiedotetaan olevan suuressa suosiossa olletikin armeijassa palvelevien miesten keskuudessa ja otaksutaan, että pieninkin tappio rintamalla johtaa Kemal-pashan kukistamiseen ja Enver-pashan valtaan nousemiseen. Bolshevikit ovat luvanneet antaa viimeksimainitulle militaarista avustusta ehdolla, että hän noudattaa bolshevistista politiikkaa.

Uutisen yhteydessä myöskin maintaan, että Venäjän bolshevikit ovat loppuun suorittaneet poliittiset ja militaariset valmistelunsa lopullista taistelua varten kapitalistisia maita vastaan ja että äärimäisten päästyä Moskovassa voitolle kaikilla rintamilla ruvettiin heti tulisella kiireellä tekemään valmistuksia armeijain taistelukuntoon laittamiseksi.

(Ylempänä olevan uutisen todenperäisyyttä emme tietystikään voi lainkaan taata, se kun on otettu porvarilehdestä, jonka tiedämme, samoin kuin kaikkien muidenkin saalistajien lehtien, julkaisseen lukemattomia aluttomia juttuja Venäjältä — Toim.)

Japaniko päättänyt evakuoida Siperian

RIIGA, kesäk. 18 p. — Täällä ilmestyvälle viralliselle bolshevikien äänenkannattajalle "Novij Put'ille" Moskovasta tulleet tiedot kertovat kaukaisen Idän tasavallan ulkoministerin Jourinin tiedottaneen sinne, että Japanin hallitus on päättänyt evakuoida Siperian.

TOKIO, kesäk. 18 p. — Kaukaisen Idän tasavallan johtajien äskeisessä konferenssissa, kertoo Nichi Nichi venäläisistä lähteistä saatujen tietojen mukaan, lausuivat eri puolueet luottamuksensa hallitukseen ja päättivät vastustaa Vladivostokin taantumuksellista hallitusta loppuun saakka. Konferenssissa hyväksyttiin päätös, jossa Tshitan hallituksen selitetään tulevan taistelemaan Japanin hyökkäyspolitiikkaa vastaan ja kehotetaan tasavaltaa neuvottelemaan Neuvosto-Venäjän kanssa keinoista millä Japanin maa-alueellinen anastushalu saataisiin tuhotuksi. Kaukaisen Idän tasavallan ulkoministeri Krasnotshekoffin suunniteltu matka Moskovaan on siirretty. Hänellä oli ollut aikomuksena lähteä Moskovaan neuvottelemaan kaupasta ja rajakysymyksistä neuvostohallituksen kanssa.

Kokumin Shimbum kertoo, että Japanin hallitus tulee lähettämään diplomaatin Tshitaan neuvottelemaan suhteista kaukaisen Idän tasavallan kanssa.

Tshitan hallituksen ulkoministeri lähtenyt Vladivostokiin.

HARBIN, kesäk. 13 p. — Kojemikoff, kaukaisen Idän tasavallan varaulkoministeri, lähti eilen Vladivostokiin neuvottelemaan sikäläisen japanilaisten komentajan kanssa.

Taisteluita ilmotetaan käydyn Blagovestshenskissä ja sotalaki ilmotetaan julistetun voimaan astuneeksi.

Sosialistipuolueen tuleva konventsiooni

MILWAUKEE, WIS., kesäk. 16 p —Wisconsinin edustajain evästyksenä tulevassa sosialistip. konventsionissa tulee olemaan se, että kaikki sellaiset sosialistipuolueen jäsenet, jotka kannattavat Kolmatta Kansainvälistä, ovat ehdotta ja armotta erotettavat puolueesta, koska "kommunismi ja sosialismi ovat kaksi tykkänään eri asiaa". Näin on ilmottanut Milwaukee kauntin organiseeraaja Edmund T. Melms ja sosialistipuolueen kansallistoimeenpanevan komitean jäsen.

Melms sanoo olevansa varma että tämä esitys tullaan hyväksymään konventsioonissa.

Muista konventsioonissa esille tulevista seikoista puhuessaan sanoo Melms että yleislakko on Yhdysvalloissa mahdoton, koska yleislakko edellyttää "järjestön tiukkuutta, ehdotonta kuria ja solidarisuutta".

Konventsiooni alkaa Detroitissa kesäkuun 25 päivänä.

Meiningit on sekaisin

WASHINGTON, D. C., kesäk. 17 p. — Kongressin lihanpakkaustrustin järjestelyä tarkottavat meiningit ovat aivan sekasin. Alahuoneessa hyväksyttiin äskettäin lakiehdotus, joka käsittelee lihanpakkaustrustin järjestelyä lievässä muodossa. Senaatin muuan komitea on laatinut myöskin lakiehdotuksen tästä kysymyksestä, ja erosi se hiukan alahuoneen lakiehdotuksesta määritelmiensä puolesta, jotka olivat vähän varmemmat. Kun tämä komitean esittämä lakiehdotus tuli esille senaatissa tänään, tapahtui se kumma, että senaatti hylkäsi oman komiteansa ehdotuksen. Sen sijaan esitettiin toinen lakiehdotus, joka on sama, mikä alahuoneessa on hyväksytty. Ymmällä oltiin. Mutta onneksi muisti muuan senaattori että Illinoisia edustanut kongressimies Mason on kuollut ja ehdotti istunnon lopettamista tuon syyn nojalla. Lopetettiinhan se ja päästiin pälkähästä.

JUNA SYÖKSYI PUROON, VIISI HENKILÖÄ KUOLI

OMAHA, Neb., kesäk. 17 p. — Chicago & Northwestern rautatiellä oli tulvavesi tärvellyt erään puron yli menevää siltaa, joka luhistui ja matkustajajuna syöksyi puroon. Viisi henkilöä kuoli ja kolmekymmentä kolme loukkautui.

GAREISIN MURHA JA SAKSAN RAATAJAT

Baijerin lahtarien verityö synnyttää kuohuntaa Saksassa

BERLIINI, kesäk. (F.P.) — Tavatonta kuohuntaa on synnyttänyt työläisten keskuudessa kautta Saksan tieto, että Karl Gareisi, Baijerin itsenäisen sosialistipuolueen edustajaryhmän johtaja Baijerin maapäivillä on murhattu. Häntä kerrotaan erään tuntemattoman miehen ampuneen neljä kertaa aikaiseen 10 päivän aamuna, hänen talonsa edustalla, hänen palattuaan kokouksesta, jossa hän oli tehnyt hyökkäyksiä orgeschia vastaan ja vaatinut sitä riisuttavaksi aseista.

Kaikki Baijerin sosialistipuolueet, ammattiyhdistykset ja työläisten neuvostot ottivat osaa kolmipäiväiseen yleislakkoon, joka alkoi yöllä lauantaita vasten ja jonka ne julistivat protestiksi Gareisin murhaa vastaan. Ne vaativat Baijerin pääministeriä Rekahria ja hänen ministeristöään eroamaan. Lakon aikana ei Baijerissa ilmestynyt muita lehtiä kuin itsenäisten sosialistien äänenkannattaja "Taistelu".

"Vorwärts" ja "Freiheit" sanovat orgeschin ja einwohnerwehrin (Baijerin lahtarien sotilasjärjestöjä) miesten murhanneen Gareisin kostoksi siitä kun hän taisteli niitä vastaan ja vaati niitä riisuttavaksi aseista. Baijerin hallituksen ne sanovat olevan yhtä suuressa määrin vastuussa hänen murhastaan kuin on itse murhaajakin. Yksinpä taantumuksellinen "Allgemeine Zeitung'kin" pitää Gareisin poliittisia vastustajia vastuunalaisina hänen murhastaan ja ennustaa siitä vielä koituvan vakavia seurauksia. Baijerin kansanpuolueen äänenkannattaja tuonnoin sanoi, että Gareisin pitäisi ampua kuten vihaisen koiran.

Gareisi koulussa ollessaan tutki erikoisesti historiaa ja maantiedettä ja oli hän ammatiltaan opettaja. Poliittiselle uralle antauduttuaan hänestä tuli itsenäisen sosialistipuolueen johtaja.

Baijerin hallitus antamassaan lausunnossa tuo julki valittelunsa Gareisin murhan johdosta ja lupaa maksaa 10,000 markan palkinnon murhaajan vangitsemisesta.

AMERIKALAISIA PAKOTETTU LIITTYMÄÄN KREIKAN ARMEIJAAN

SMYRNA, kesäk. 18 p. — Kreikan hallituksen agentit ottavat väkipakolla Yhdysvaltain kansalaisia Kreikan armeijaan, ja täällä oleva Yhdysvaltain pääkonsuli George Horton on tämän johdosta esittänyt jyrkän vastalauseen kenraalikuvernööri Steriadekselle, vaatien sellaisen menettelyn lopettamista. Useiden viimeisten kuukausien aikana on amerikalaisia, yksinpä Amerikan armeijan mukana Ranskassa palvelleitakin miehiä, otettu väkivaltaisesti kodeistaan taikka tänne Yhdysvalloista saapuneista laivoista ja pakotettu liittymään Kreikan armeijaan.

WASHINGTON, kesäk. 18 p. — Yhdysvaltain Ateenan-edustaja on esittänyt kreikan hallitukselle protestin sen johdosta kun Kreikan armeijaan on otettu väkivalloin kansalaistutettuja Yhdysvaltain kansalaisia. Barton Hall, Ateenassa oleva Yhdysvaltain edustaja, tiedottaa, että niiden kansalaistutettujen amerikalaisten luku, jotka on pakotettu liittymään Kreikan armeijaan, ei nouse ylitse kahdenkymmenen.

BRIANDILLE ANNETTU LUOTTAMUSLAUSE

PARIISI, kesäk. 18 p. — Pääministeri Briand sai toisen kerran luottamuslauseen edustajakamarissa eilen. Edustajakamari päätti 427 äänellä 116 vastaan lykätä tuonnemmaksi Marcel Cachinin välikysymyksen, koskien läheisen Idän asioita, tämä merkiten pääministerin politiikan hyväksymistä.

MOSKOVA, kesäk. — Kulkulaitosten keskustarkastuskomitea on tutkinut rautatielinjaa Aleksandrovskiin, ottaakseen selkoa, voidaanko tätä rautatielinjaa käyttää kauttakulkuliikenteeseen, sillä Puolan kautta tullaan länsi-Europan valtojen kanssa alkamaan järjestelmälliset kauppasuhteet. Linja on tyydyttävässä kunnossa, rautatiellä riittävästi polttoaineita ja kykenee kohottamaan kuljetuskykyänsäkin.

LUOKKATUOMIOITA ODOTETTAVISSA CENTRALIAN OIKEUSJYRÄLTÄ

KOLMISENKYMMENTÄ I. W. W:N JÄSENTÄ ON ODOTTAMASSA VUOROAAN

CENTRALIA, Wash., kesäk. 18 p. — Viime tiistaista saakka on Centralian oikeuslaitoksessa varsinaisesti käsitelty neljän i.w.w:läisen, Charles Deversin, Thomas Nashin, W. F. Moudyn ja G. L. Smithin juttua, joita kaikkia syytetään "rikokselliseesta syndikalismista". Jutussa on esitetty monenmoisia todisteita kummaltakin puolen. Hallituksen puolelta ovat kantajina toimineet kauntin lakimies Allen ja deputy Jahnke ja vastaajia ovat puolustaneet Ralph Pierce ja Elmer Smith, joista jälkimäinen on yhden syytteessä olevan veli ja henkilö, joka sotkettiin aikoinaan Centralian surkean kuuluisaan murhajuttuun.

Asian käsittelyn alkuvaiheissa on pantava merkille se seikka, että paikkakunnan tuomiolaitoksen tuomari oli ilmaissut ennakkokäsitteitä syytettyjä vastaan, joten Grays Harbor kauntista oli hankittava "puolueeton" tuomari. Sellaisena ilmotetaan toimivan tuomari Sheeksin.

Tavanmukaisen seulomisen jälkeen valittiin valamiehiksi seuraavat henkilöt: David Fay, Kella Truman, Hans Hanson, Myrtle Mulford, C. C. Helfy, Guy Smith, Elsie M. Witte, Mary Driscoll, A. Winter, J. D. Hale, Adam Bamer ja Mrs. Walter Hill. Saapuneissa niukoissa tiedoissa ei mainita tarkemmin mihin luokkaan valamiehistön jäsenet kuuluvat, mutta pääasiahan on, että ne ovat syyllisyystuomion langettaneet.

Lausuntonsa antoi valamiehistö eilen illalla, jossa kaksi syytetyistä: Thomas Nash ja W. F. Moudy "havaittiin syyllisiksi" ja Charles Devers ja G. I. Smith vapautettiin sitovien todistuksien puutteessa.

Tuomiosta riippuu jatketaanko vangitsemisia.

Henkilöt, joitten jutuissa eilen annettiin valamiehistön lausunto, ovat olleet vangittuina jo kuusi viikkoa ja sillä aikaa toimitettiin kaikkiaan kappaleen matkaa kolmattakymmentä muuta vangitsemista. Tarkotuksena kuuluu olevan "hävittää syndikalismi pohjoislänneltä". Jutun käsittelyn aikana kuitenkin keskeytettiin ajojahti ja jäätiin lopullisesta päätöksestä odottamaan merkkiä siitä, mihin suuntaan vastaisuudessa tullaan toimimaan. Kaikesta päättäen tullaan toisten vangittujen asia käsittelemään läheisessä tulevaisuudessa.

I. W. W. liitto on kuulemma taasen avannut Centraliassa toimiston, ja koska "joka puolelta kautta pohjoislännen paikkakunnalle parveilee i.w.w:läisiä", käyttääksemme porvarilehtien sanamuotoa, "on niihin nähden ryhdyttävä päättäväiseen toimintaan." — Tämä toiminta on nyt päässyt hyvälle alulle, joten lisää on odotettavissa.

Sotilaan ei sallittu seurata jutun käsittelyä.

I.w.w:läisten jutun käsittelyä oli saapunut seuraamaan täyteen univormuun puettuna sotilas Julius Carmichael, Lewis'in leiriltä. Oikeus ei kuitenkaan katsonut hänen läsnäoloaan suotavaksi, vaan pidätytti hänet ja lähetti takaisin leirille, siitäkin huolimatta, että asianomainen oli sääntömääräisen lomalippunsa valtuuttamana kymmenen päivää kestävällä lomalla.

"HOOPOT" SAAVAT AJAA VAPAAKYYDILLÄ

CHEYENNE, WYO., kesäk. 17 p. — Union Pacific ja Colorado Southern rautateiden junamiehistölle on annettu määräys että "hoopojen" on annettava "jumpata" kyytiä häiritsemättä. Selitykseksi sanotaan että työttömiä on niin paljon liikkeellä, että jollei heidän anneta vapaasti varastaa kyytiä, voi siitä syntyä vakavia rettelöitä.

Satu ketusta ja pihlajanmarjoista

WASHINGTON, D. C., kesäk. 17 p. — Niihin "ulkopoliitillisiin kehotuksiin", joita yhdysvaltalaiset öljykapitalistit äskettäin tekivät valtiodepartementille Meksikon öljykenttiin nähden, ja niihin kyselyihin, joita kongressin taholta valtiodepartementti on saanut, on valtiosihteeri Hughes nyt vastannut kirjelmässään kongressin alahuoneen ulkoasiain komitean puheenjohtaja Porterille. Kirjelmässään sanoo valtiosihteeri ettei hänellä ole "sellaisia tietoja Meksikon öljykentistä, joita voitaisiin julkaista", vaan ovat hänen tietonsa yksityistä laatua. Sitä paitsi sanotaan kirjelmässä että hallitus ei voi mennä takaamaan mitään Meksikon öljykenttiin nähden.

Mutta vaikka valtiosihteeri ei voinutkaan sanoa mitään virallisesti, niin sitä vastoin hallituksen kauppalaivastokomitean entinen puheenjohtaja, vara-amiraali Benson lähetti erään komitean expertin laatimaan raportin Meksikon öljykentistä. Tässä raportissa sanottiin miltei suoraan että Meksikon öljykentät eivät ole tappelemisen arvoiset, sillä ne niistä, jotka ovat vielä tuotantokykyiset, ovat englantilaisten hallussa, jotka — englantilaiset nimittäin — ovat alistuneet mukisematta Meksikon hallituksen asettamiin ehtoihin öljyn ulkomaille lähettämisestä.

Raportissa sanotaan että Meksikon öljykentät ovat neljäkymmentä mailia laajat kunnakin ja tällä alueella on yhteensä 104 öljykaivoa, joista 63 on jo imetty kuiviin. Jälellä olevista kaivoista on suurin osa sellaisia, joihin on tunkeutunut suolavettä niin suuressa määrässä, että öljyn tuotanto on lakannut tykkänään. Tuottavista öljykaivoista on suurin osa englantilaisten hallussa.

Nämä lausunnot ovat vaikuttaneet kuin kylmä vesi amerikalaisten öljykapitalistien niskaan ja näyttää siltä, että hyökkäilyt Meksikon öljykenttien kimppuun ehkä joksikin aikaa väsähtävät. Tätä osottaa m. m. se seikka, että samalla kertaa, kun näitä raportteja julkaistiin, alenivat meksikolaisten öljy-yhtiöiden osakkeet osakemarkkinoilla tuntuvasti.

Norjan suurlakko

Mitä asiantuntija sen johdosta sanoo.

(Erikoisuutinen Toverille)

Norjan "Social-Demokratenin" toimittaja O. Scheflo on suurlakkotilanteen johdosta lausunut seuraavaa:

Norjan työläisten asema on suuresti vaikeutunut sen johdosta että Tanskan ja Ruotsin työläiset ovat rikkoneet yhteisen sopimuksen alistumalla maidensa työnostajain kiristystoimiin. Näiden kolmen maan maajärjestön keskeinen sopimus näet sisälsi, etteivät työläiset suostuisi työnantajain palkanalennuksiin vaatimatta kontrollia teollisuuteen, mutta ei Tanskan enempää kuin Ruotsinkaan ammatillinen johto ole pitänyt kiinni sanastaan.

Keväällä oli Norjassa työttömiä 20—30,000. Tällaisissa olosuhteissa ei käy odottaminen, että Norjan työväestö antaisi perään ryhtymättä ensin vakavaan kamppailuun elinehtojensa puolesta. Työnantajayhdistyksen vaatimukset ja valtion sovittelijan tekemät ehdotus olivat niin tolkuttomat, ettei työläisillä ollut mitään muuta vaalia. Heidän oli ryhdyttävä taisteluun. Välitysmiehen ehdotuksen mukaan olisi merimiesten palkat alentuneet jopa 30—50 prosenttia.

Yleinen mielipide on ehdottomasti laivanvarustajia vastaan. Itsepä pääministeri Knudsen on sitä mieltä, ettei tällä haavaa olisi ryhdyttävä alentamaan merimiesten palkkoja, onpa jopa lausunut julki tämän käsityksensä suurkäräjillä.

Työläisten keskuudessa on myös yleisenä käsityksenä, että laivanvarustajain yritys on lyötävä keinolla millä hyvänsä.

Suurlakko käsittää kaikki maajärjestön jäsenet, lukuunottamatta valtion virkailijoita ja sairashoitohenkilökuntaan.

On todenmukaista, että lakosta tulee pitkäaikainen siitä huolimatta, että työnantajat ovat viime päivinä käydyissä neuvotteluissa tehneet suuria myönnytyksiä. Missään suhteessa ei ole syytä olettaa, että Norjan suurlakko päättyisi yhtä nolosti kuin Ruotsin vuonna 1909. Norjan yhteiskunta ei ole yhtä vankka v. 1921 kuin Ruotsin silloin. Mitä kauemmin tämä lakko kestää, sitä kalliimmaksi on kapitalistiluokalle käyvä mahdolliset palkanalennukset. Niin kalliiksi, että kapitalistit tulevat toisenkin kerran miettimään, ennenkuin he uudelleen uskaltavat toistaa samallaisen yrityksen.